

KAAVOITUSKATSAUS 2025

Hyväksytty:**Nähtävillä:**

Tiedoksi: Lupa- ja valvontavirasto
Laihian kunta/tekninen lautakunta, kirjasto

Alueidenkäyttölain 7 § mukaan *kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkityksellään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä selaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla.*

Sisällysluettelo

1 YLEISTIETOA ERI KAAVAMUODOISTA	2
2 KAAVOITUKSEN NYKYTILANNE	2
3 VIREILLÄ OLEVAT JA VIREILLE TULEVAT KAAVOITUSHANKKEET.....	5
4 KAAVOITUSPERIAATTEISTA DETALJIKAAVOITUKSESSA	6
5 TIE- JA RATASUUNNITELMAT	7
6 MAAPOLIITTINEN OHJE.....	7
7 KAAVOITUSORGANISAATIO	8
8 RAKENNUSJÄRJESTYS.....	8

1 YLEISTIETOA ERI KAAVAMUODOISTA

Alueidenkäyttölaissa tunnetaan kolme eri kaavamuotoa: maakuntakaava, yleiskaava (osayleiskaava) ja asemakaava/ranta-asemakaava.

Laihiolla on voimassa maakuntakaava, osayleiskaava ja asemakaava.

- **Maakuntakaava** on yleispiirteinen suunnitelma maakunnan alueiden käytöstä. Siinä esitetään maakunnan yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön perusratkaisut pitkällä aikavälillä. Maakuntakaava kuuluu alueidenkäyttölain mukaiseen alueiden käytön suunnittelujärjestelmään ja ohjaa kuntien kaavoitusta. Kaavassa huolehditaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomiointiin ottamisesta. Kaavan laatii Pohjanmaan liitto yhteistyössä alueen kuntien ja viranomaisten kanssa.
- **Yleiskaava (osayleiskaava)** on yleispiirteinen suunnitelma, joka osoittaa alueen käytön pääperiaatteet kunnassa tai sen osassa. Laatijana toimii kunta.
- **Asemakaava** sisältää määräykset kunnan tietyn alueen yksityiskohtaisesta rakentamisesta. Se on sitova ohje rakentamisessa ja päätöksenteossa. Laatijana toimii kunta.
- **Ranta-asemakaava** on kaavamuoto, jossa annetaan yksityiskohtaiset määräykset loma-asutuksen järjestämisestä ranta-alueella. Laatisesta vastaa maanomistaja ja kaavan hyväksyy kunta.

Järjestelmän johtava ajatus on, että samalla alueella **ei voi olla** voimassa samanaikaisesti **kuin yksi kaavamuoto** eli yksityiskohtaisempi syrjäyttää yleispiirteisemmän kaavan. Yleispiirteinen kaava kuitenkin ohjaa yksityiskohtaisempaa kaavaa muutostilanteessa.

2 KAAVOITUKSEN NYKYTILANNE

Maakuntakaava:

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 tuli voimaan 2.7.2025 alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti. Voimaan tullessaan Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kumosi Pohjanmaan maakuntakaavan 2040.

Yleiskaava:

Vanhan rakennuslain mukaiset 1. asteen yleiskaavat:

- Mieltylän turkistarha-alueella, hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.3.1981.
- Haudanmäen alueella Kylänpäässä osayleiskaavan tarkennus, hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.5.1986.
- Rudon alueen osayleiskaavan tarkennus ns. Ala-Huidan alue, hyväksytty kunnanhallituksessa 1993.

Kaikki edellä mainitut osayleiskaavat ovat oikeusvaikutuksettomia vanhan rakennuslain mukaisia ns. 1. asteen osayleiskaavoja.

Oikeusvaikutteiset osayleiskaavat:

- Kirkonseudun osayleiskaavan päivitys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.2.2015. Kaavasta valittiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen saakka, jonka 25.11.2016 (dnro 1279/1/16) antaman päätöksen jälkeen kaava on saanut lainvoiman 12.12.2016. Osayleiskaava on alueidenkäyttölain mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka aluerajaus noudattaa aikaisempaa vuoden 2003 aluerajausta.
- Valtateiden vaikutusalueen ja Jokikylän osayleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 27.3.2006 § 33 a-c. Kaavat tulivat voimaan 18.5.2006. Kaavan päivitystyö on käynnissä.
- Rajavuoren tuulivoima-alueen osayleiskaava hyväksyttiin ELY-keskuksen oikaisukehotuksen johdosta uudelleen kunnanvaltuustossa 15.12.2014 § 130. Kaavaa koskevan aiemman vaiheen valituksen johdosta Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksensä 17.2.2015 valittajan vedettyä valitukseensa pois. Voimaantulokuulutus julkaistiin 19.3.2015.
- Kattiharjun tuulivoimapuiston laajennuksen osayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 11.11.2024 ja kaava sai lainvoiman 15.1.2025.

Voimassa olevat yleiskaavat ovat katseltavissa Laihian kunnan kotisivuilla osoitteessa

<https://laihia.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/voimassa-olevat-kaavat/>

Asemakaavat:

Asemakaavoja on Laihialla yhteensä n. 793 ha:n alueella. Alla on lueteltu tärkeimmät kaavahankkeet:

Alue	Hyväksytty
Kirkonseudun 1. asemakaava	20.10.1971
Kirkonseudun 1. asemakaava saneerattu ja siirretty uudelle pohjakartalle vuosina 1984–1987. Kaavaa on myöhempinä vuosina useasti muutettu ja laajennettu.	7.9.1988
Asemanseudun 1. asemakaava	29.11.1974
Asemanseudun 1. asemakaava saneerattu ja siirretty uudelle pohjakartalle vuosina 1988–1989. Kaavaa on myöhempinä vuosina useasti muutettu ja laajennettu.	12.6.1990
Perälän alueen asemakaava	13.11.1987
Perälän alueen asemakaavan laajennus Kaavamuutos/-laajennus 1994 (Mikkonen ja Panu)	18.10.1988
Jakkulan-Isokylän asemakaava	28.2.1989, KHO 8.3.1990
Kupparlan alueen asemakaava	31.5.1990
Kupparlan alueen laajennus (2. vaihe)	20.12.1993
Hulmin alueen 1. asemakaava	14.1.1999
Hulmin alueen laajennus (2. vaihe)	16.9.2002
Ritamäen alueen asemakaava	26.5.2003
Eskolan alueen kortteli 466 asemakaavamuutos	20.10.2003
Mäki-Ruutin alueen asemakaava	10.11.2003
Pajukosken alueen asemakaava	15.11.2004

Hulmin alueen laajennus (3. vaihe)	15.11.2004
Jakkulan asemakaavan muutos	15.11.2004
Panun alueen asemakaava	7.12.2005
Mäntymäen asuntoalue, Potkan alueen laajennus ja useita asemakaavamuutoksia	12.11.2007
Kurosen alueen asemakaavan laajennus	10.11.2008
Tuohitien alueen asemakaavan laajennus	10.11.2008
Kyröntien kauppakeskusalueen asemakaava	28.9.2009, Voimaantulo- lokuulutus julkaistu 12.5.2010
Santaloukon asemakaava	24.5.2010
Kortteleiden 1201, 45 ja 63 muutokset	24.5.2010
Kortteleiden 49 ja 2 muutos ja laajennus	28.9.2009, HO 31.3.2010
Ramppitien ja Ratikyläntien asemakaava	31.1.2011
Kortteleiden 507 ja 95 muutokset	31.1.2011
Mäntymäen alueen laajennus (3. vaihe)	27.6.2011
Kortteleiden 81 ja 52 sekä Jakkulan MT-alueen muutokset	18.6.2012
Hulmin koulun alueen laajennus	18.6.2012
Korttelin 2 muutos	24.9.2012
Korttelin 64 muutos	17.6.2013
Korttelin 54 muutos	29.9.2014
Vaalilan alueen asemakaavan laajennus	29.9.2014
Maantiet kaduiksi muutos kirkonkylällä	15.12.2014
K49 ja 51 muutos	28.9.2015
Kylänpään Haudanmäen asemakaava	14.11.2016
Korttelin 423 muutos	13.2.2017
Ruutintie 5 muutos	20.3.2017
Korttelin 80 muutos	22.5.2017
Maunulan teollisuusalueen muutos ja laajennus	11.12.2017
Korttelin 122 muutos	21.5.2018
Korttelin 115 muutos	18.6.2018
Hulmin asemakaavan muutos ja laajennus	18.2.2019
Kalliolan alueen asemakaavan muutos ja laajennus	25.3.2019
Korttelin 64 muutos	11.11.2019
Pöpelikön teollisuusalueen asemakaava	16.12.2019
VT18 asemakaavan muutos ja laajennus	Voimaantulokuulutus 3.9.2020 KHO:n pää- töksen johdosta
Osakorttelin 63 muutos	28.9.2020
Korttelin 41 muutos ja laajennus	31.5.2021
Hulmin asemakaavan laajennus (kortteli 4018)	19.6.2023

Perälän asemakaavan muutos (korttelit 471-475)	19.6.2023
Osakorttelin 52 asemakaavan muutos	11.12.2023
Isonkylän asemakaavan laajennus ja muutos	17.6.2024
Osakorttelin 51 muutos	17.6.2024
Osakorttelien 52 ja 55 muutos	19.6.2023, tullut voimaan 4.12.2024
Katajahaan asemakaavan muutos ja laajennus	16.6.2025
Kortteli 43	8.12.2025

Asemakaavayhdistelmä on katseltavissa Laihian kunnan kotisivuilla osoitteessa

<https://laihia.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/voimassa-olevat-kaavat/>

3 VIREILLÄ OLEVAT JA VIREILLE TULEVAT KAAVOITUSHANKKEET

Maakuntakaavoitus:

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 tuli voimaan 2.7.2025. Seuraavan maakuntakaavan laatiminen alkaa syksyllä 2026. Kaavan tavoitteista ja aikataulusta keskustellaan keväällä 2026.

Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2050 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa kesällä 2022.

Suomen merialuesuunnitelma 2030 hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Merialuesuunnitelmalla ei ole oikeusvaikutuksia. Merialuesuunnitelman päivitys jatkuu ja sen arvioidaan olevan valmis 2026.

Yleiskaavoitus:

Valtateiden vaikutusalueen ja Jokikylän osayleiskaavojen kokonaisvaltainen ajantasaistaminen on aloitettu loppuvuodesta 2016. Kaava-aluetta on suunniteltu laajennettavaksi Isoonkylään, Jokisaloon ja Su-tikkaan. Kunnanhallitus hyväksyi valtateiden vaikutusalueen osayleiskaavan tavoitteet alueen eteläosaan marraskuussa 2022. Kaavaluonnos on tulossa nähtäville keväällä 2026.

Taaborinvuoren-Miiluhaudanmäen-Jokiperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta aloitettiin vuonna 2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelma olivat nähtävillä syksyllä 2023.

Suorssanevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä YVA-ohjelma olivat nähtävillä syksyllä 2025. Kaava-aloite on hyväksytty kunnanhallituksessa vuonna 2023.

Jokiperän energiavaraston yleiskaavoituksen käynnistämissopimus on hyväksytty kunnanhallituksessa loppuvuodesta 2025, ja kaavan laadinta on käynnistetty.

Rajavuoreen on suunnitteilla moottoriurheilukeskus, joka olisi hyödynnettävissä myös muissa mahdollisissa toiminnoissa. Hanke vaatii toteutuakseen Rajavuoren tuulivoima-alueen osayleiskaavan päivityksen hankealueella ja sen lähiympäristössä. Virallista päätöstä kaavoituksen aloittamisesta ei ole vielä tehty.

Asemakaavoitus:

Laihian kunnassa on vireillä tai vireille tulossa mm. seuraavat asemakaavoitushankkeet vuosille 2026–2028:

- Asemakaavan muutos korttelissa 299
- VT3-alueen asemakaavan muutos (Kaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 18.2.2019, jonka jälkeen päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus kumosi kaavan hyväksymispäätöksen 14.12.2021.)
- Santaloukon asemakaavan muutos
- Isonkyläntien, Jakkulantien ja Allisentien asemakaavan muutos
- Pöpelikön asemakaavan laajennus
- Jaskarintien asemakaavan muutos
- Hulmin asemakaavan laajennus
- Kauppakeskusalueen asemakaavan laajennus
- Korttelin 95 ja VP-alueen asemakaavan muutos
- Maunulan teollisuusalueen asemakaavan laajennus

Asemakaavan muutoksia ja mahdollisia laajennuksia laaditaan yleiskaavojen, tarpeiden ja raakamaan hankinnan mukaan eri päätöksin. Lisäksi erilaisia yleiskaavahankkeita toteutetaan tarpeen mukaan. Uudet ja käynnissä olevat kohteet on esitelty liitteenä olevassa **kaavoitusohjelmassa 2026–2028**. Kaavoitushankkeiden vireille tulosta kuulutetaan erikseen.

4 KAAVOITUSPERIAATTEISTA DETALJIKAAVOITUKSESSA

Asemakaavoja laaditaan osayleiskaavan pohjalta pääsääntöisesti vain kunnan omistamille maa-alueille tarpeen ja kaavoitusohjelman mukaan. Yksityisen maa-alueen asemakaavan laadinnan tai kaavamutoksen käynnistämiseksi hyväksytään kaavoituksen käynnistämissopimus, jossa sovitaan mm. kaavoituksen tavoitteista ja kaavoituskustannusten maksamisesta. Ennen kaavan hyväksymistä laaditaan kunnan ja yksityisen maanomistajan välille maankäytösopimus, jossa sovitaan mm. kaavan toteuttamisen kustannuksista.

Asemakaavoituksella luodaan edellytykset suunnitelmallisen taaja-asutuksen ja tarkoituksenmukaisen yhdyskuntarakenteen muodostamiseksi. Riittävän aikaisella asemakaavoituksella turvataan riittävä ja jatkuva rakennusmaan saatavuus rakennustoiminnan tarpeisiin. Pyrkimyksenä on myös saada kaavoissa varatut yksityiset toteutumattomat tonttialueet rakentamisen piiriin.

Laihian kunnan maapoliittisten ohjeiden mukaisesti kaavoitusta tai kaavamutosta hakeva maksaa aiheutuvat kustannukset. Merkittävässä elinkeinopoliittisissa hankkeissa voidaan valtuuston päätöksellä poiketa em. periaatteesta.

Kaavoitushankkeiden alkuvaiheessa laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jossa kerrotaan osallisille hankkeen tavoitteet, aikataulu, osallistumismahdollisuudet ym. tiedot hankkeesta ja kuulutetaan hankkeen vireille tulosta.

5 TIE- JA RATASUUNNITELMAT

Laihian kunnan toimesta rakennetaan asemakaavojen mukaisia katuja tarpeen mukaan. Näistä katusuunnitelmista tiedotetaan kulloinkin erikseen teknisen lautakunnan toimesta.

VT3 / VT18 -tiejärjestelyjen suunnittelu käynnistyi vuonna 2013 ja tiesuunnitelman toteutus VT18 osalta valmistui vuonna 2020. VT3:n osalta tiesuunnitelma on kumottu hallinto-oikeuden tekemällä päätöksellä keväällä 2024. Hankkeen toteutukselle ei ole tällä hetkellä olemassa rahoitusta. Myöskään voimassa oleva asemakaava ei ole VT3:n osalta tiesuunnitelman mukainen.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (nyk. Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus) käynnisti tammikuussa 2019 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) ja lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä mukaisen yleissuunnitelman laadinnan valtatie 3 parantamisesta Mustasaaren Helsingbyn ja Laihian välillä. Suunnittelualue on noin 14 km pitkä. Se alkaa Mustasaaren Vikbyssä valtatie 8 eritasoliittymästä ja yhdistyy Laihialla Maunulan eritasoliittymään. Vuonna 2020 valmistui YVA-selostus ja vuonna 2022 YVA-selostuksen täydennys. ELY-keskus valitsi loppuvuodesta 2022 jatko-suunnitteluun vaihtoehdon 3a, joka myötäilee nykyistä VT3:n linjausta ja sijoittuu Laihian puolella osittain nykyisen valtatie pohjoispuolelle. Tietoa hankkeesta löytyy osoitteesta:

<https://vayla.fi/pohjanmaalla-suunnitteilla/vt-3-tampere-vaasa/vt-3-parantaminen-valilla-helsingby-laihia>

Kunnan investointisuunnitelmaan on kirjattu Santaloukontien kevyen liikenteen väylän toteutus vuodelle 2028 ja Rudontien kevyen liikenteen väylä on arvioitu toteutettavan myös vuonna 2028. Hankkeet vaativat tiesuunnitelman laatimista, koska kyseessä ovat valtion tiet. Santaloukontien osalta tiesuunnittelu on käynnissä.

Väylävirasto on käynnistänyt vuonna 2020 Vaasa–Seinäjoki-välisen rataosuuden nopeudennostohankkeen. Tavoitteena on nostaa radan nopeutta nykyisestä nopeudesta 120 km/h nopeuteen 140 km/h sekä korjata nopeutta rajoittavat kohteet. Osa hankealueen suunnitelmista on jo hyväksytty, ja osa on vielä suunnittelussa. Laihian kohdalla tekeillä on vielä Potilan, Sillanpään, Honkinevan ja Pihkamäen tasoristeysten ympäristöä koskevat suunnitelmat. Lisätietoa hankkeesta löytyy osoitteesta:

<https://vayla.fi/seinajoki-vaasa>

6 MAAPOLIITTINEN OHJE

Laihian kunnanvaltuusto on hyväksynyt 27.4.2020 § 15 Laihian kunnan maapoliittisten ohjeiden päivityksen. Ohjeissa määritellään Laihian kunnan kaavoituksen ja maanhankinnan yleisperiaatteet, tavoitteet ja toimenpidesuosituksat. Maapoliittisten ohjeiden keskeinen päämäärä on sitouttaa kunnan viranhaltijat

ja päätöksentekijät yhteisiin maapoliittisiin tavoitteisiin. Kiinteistöjen luovutusehdot sisältyvät maapoliittisiin ohjeisiin. Maapoliittisten ohjeiden päivitys on valmistelussa.

7 KAAVOITUSORGANISAATIO

Kunnassa kaavoitustoimintaa johtaa ja valvoo kunnanhallitus. Alueidenkäyttölain 20 § 2. mom. mukaisena *kaavoittajana* toimii maanmittausinsinööri Anna Annila. Hän toimii myös kaavoitus-, kartoitus- ja mittausasioiden valmistelijana. Kaavanlaadinta tapahtuu Laihian kunnan toimeksiannosta ja valvonnassa pääosin konsultin toimesta.

Yhteystietoja:

Kunnanjohtaja Jari Rantala, esittelijä
Puh. 050 548 9572

Maanmittausinsinööri Anna Annila
Puh. 050 086 8127

Sähköposti: etunimi.sukunimi@laihia.fi

Laihian yleis- ja asemakaavat, pohja- ja osoitekartat, sekä myytävät tontit löytyvät Laihian kunnan karttapalvelusta <https://laihia.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/karttapalvelu/>

8 RAKENNUSJÄRJESTYS

Jokaisessa kunnassa tulee olla **rakennusjärjestys**, jolla täydennetään laissa, asetuksissa ja kaavoissa annettuja määräyksiä. Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto. Nykyinen voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Laihian kunnanvaltuustossa 11.2.2002 § 9 ja se tuli voimaan 28.3.2002. Rakennusjärjestyksen päivitys on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2026.

LIITE: Kaavoitusohjelma 2026–2028